

Planstrategi

Nye Namsos

– planprioriteringer i etablering av en ny kommune

- utfordringer, strategier og prioriterte planoppgaver**

Innhold

1 Sammendrag	3
2 Innledning og begrepsavklaringer	4
2.1 Sentrale begreper	5
3 Overordnede forventninger til samfunnsplanlegging i kommunene	6
3.1 Internasjonale forventninger.....	6
3.2 Nasjonale forventninger	8
3.2.1 Plan- og bygningsloven	8
3.2.2.Kommuneloven og Folkehelseloven.....	8
3.3 Regionale forventninger	9
4 Vedtak om sammenslåing – fire skal bli til en	10
4.1 Stedskvaliteter i nye Namsos	11
5 De tre kommunenes planstruktur og harmonisering av planverk i overgangen til nye Namsos	14
6 Utviklingstrekk som påvirker samfunnsutviklingen i nye Namsos.....	15
6.1 Den demografiske utviklingen og kommunens aldersbæreevne	16
6.2 Sentralisering og urbanisering.....	17
6.3 Infrastruktur og kommunikasjon	18
6.4 Oppvekst og levekårsforhold.....	18
6.5 Beredskap, samfunnssikkerhet og samordnet arealpolitikk.....	19
7 Strategier for å imøtekomme utfordringene.....	20
7.1 Overordnede strategier	20
7.2 Strategier for nye Namsos som samfunnsutvikler og tjenesteyter	20
8 Planprioriteringer for nye Namsos i sammenslåingsperioden	23
9 Planprosess.....	24
Kilder	27

Planstrategi for Nye Namsos ble vedtatt i fellesnemnda 26.01.2018 med følgende innspill:

Kapittel 2.1:

Definisjon av kulturbegrepet:

Med «kultur» menes «Kulturvirksomhet», herunder:

- Skape, produsere, utøve, formidle og distribuere kunst og andre kulturuttrykk
- Verne om, fremme innsikt i og videreføre kulturarv
- Delta i kulturaktivitet
- Utvikle kulturfaglig kunnskap og kompetanse

Kapittel 6.3:

Lund blir et strategisk «brohode» med ferjeforbindelse over mot en ny storkommune på nordsiden av Foldafjorden.

Utbedring av gjenstående deler av FV 769 og bedret ferjeforbindelse mellom Lund og Hofles blir i denne sammenheng naturlige fokusområder.

Kapittel 7.2:

- Strategi for et helhetlig læringsløp fra barnehage til videregående skole
- Strategi for digitalisering

1 Sammendrag

Fosnes kommune, Namdalseid kommune, Namsos kommune og Lund Krets har valgt å gå sammen om å danne en ny kommune fra 1.1.2020. Den nye kommunen skal hete Namsos, og vil ha om lag 15 300 innbyggere ved sammenslåingstidspunktet. Politikerne i fellesnemnda har vedtatt et [styringsdokument](#) for sammenslåingen. I styringsdokumentet er arbeidet med å slå sammen kommunene vedtatt organisert som et program, med flere delprosjekter med felles overordnet mål.

Et av delprosjektene som skal gjennomføres i perioden frem mot ny kommune, er utarbeidelse av en ny, felles kommuneplan (samfunnsdel). Bakgrunnen for dette er et ønske om helhetlig samfunnsutvikling i tråd med målsetningene i [intensjonsavtalen](#) som er utarbeidet mellom kommunene. En ny og felles samfunnsdel skal være et godt styringsredskap for fremtidig utvikling til innbyggernes beste.

I oppstartsfasen av planarbeidet, og som et redskap for politisk planprioritering i prosessen frem mot 1.1.2020, er det utarbeidet en planstrategi for nye Namsos.

Planstrategien er et fleksibelt verktøy som kan justeres ved endrede behov og i tråd med utviklingen i kommunen. Som et minimum skal planstrategien utarbeides eller revideres og vedtas senest ett år etter at kommunestyret er konstituert.

2 Innledning og begrepsavklaringer

Alle kommuner skal utarbeide en planstrategi i løpet av det første året i hver ny kommunevalgperiode. Dette er hjemlet i plan- og bygningslovens § 10-1.

Planstrategiens funksjon er å ivareta kommunestyrenes lederskap i samfunnsplanleggingen ved

- ❖ å gi retning for bærekraftig samfunnsutvikling og ramme inn kommunale planprosesser
- ❖ å klargjøre hvilke planoppgaver som skal starte opp eller videreføres for en positiv utvikling i kommunen
- ❖ å peke på planoppgaver hvor interkommunal og regional samhandling er fordelaktig

Kommunal planstrategi for nye Namsos 2018-2020 er et planleggingsverktøy i prosjektperioden/sammenslåingsprosessen for Namdalseid, Fosnes, Lund og Namsos og ved oppstart av arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel for Namsos kommune 2020-2032.

Alle kommuner og fylkeskommuner mottok 29.04.2016 brev fra statsråd Jan Tore Sanner i det kongelige kommunal- og moderniseringsdepartementet hvor statsråden gir råd om hvordan kommunene kan håndtere kommunal planstrategi og forholdet til kommunereformen.

Sitat fra brevet:

For kommuner som gjør vedtak om sammenslåing innen 30. juni 2016, og som skal kunne tre i kraft senest fra 1. januar 2020, vil det være nyttig å drøfte planstrategiarbeidet mellom de kommunene som kan være aktuelle for sammenslåing. Kommunene bør samkjøre prosessene der det er naturlig, og åpne for å dele informasjon med sine nabokommuner. Et felles utfordringsdokument kan tas inn i den enkelte kommunes planstrategi.

En felles planstrategi for kommuner som gjør vedtak om sammenslåing våren 2016, vil som hovedregel ikke være på plass før etter konstituering av nytt kommunestyre høsten 2019.

Fellesnemnda til nye Namsos ønsker en kommunal planstrategi vedtatt i 2017. Den foreliggende planstrategien dekker perioden 2018 – 2020, og anbefaler den nye kommunens planprioriteringer i prosjektperioden. Kommunal planstrategi for nye Namsos vurderer behovet for de planer som den nye kommunen må ha på plass ved sammenslåingstidspunktet 1.1.2020. Likeså er planer som utarbeides i samarbeid mellom nye Namsos og andre kommuner i regionen, tatt med i prioriteringen.

Innen ett år etter konstituering av det nye kommunestyret, anbefales det at planstrategien tas opp til vurdering (ref. brev fra statsråden). En revidert planstrategi for nye Namsos vil ta inn over seg behovet for sektor og temaplaner som skal utarbeides i den nye kommunen i valgperioden.

2.1 Sentrale begreper

Begreper som går igjen i dokumentet, og tilhørende begrepsforklaring:

Begrep	Forklaring	For ytterligere forklaring
Kommunal Planstrategi	Politisk planprioritering av planbehovet i kommunestyreperioden. <u>Retningsgivende</u> for kommunens prioritering av planoppgaver	Plan og bygningsloven
Kommunalt planprogram	Et program for gjennomføring av et kommuneplanarbeid både med hensyn til innhold og prosess.	Kommunal planstrategi Veileder
Kommuneplanens samfunnsdel	Alle kommuner skal ha en kommuneplan. En samlet kommuneplan består både av en <u>samfunnsdel</u> med handlingsdel og en arealdel. Kommunen bestemmer gjennom vedtak av kommunal planstrategi om kommunen skal gjennomføre en full kommuneplanrevisjon av alle delene, eller om bare deler av kommuneplanen skal revideres, og hva revisjonen skal gå ut på	Plan og bygningsloven
Revidere	<i>Reglene som gjelder for utarbeiding av kommunal planstrategi og kommuneplanen, gjelder også for <u>revisjon</u> av kommuneplanens samfunnsdel og for ev. <u>kommunedelplan</u>. Det er obligatorisk for kommunen å se over og vurdere endringer i styringsdokumentene minst en gang hvert fjerde år når et nytt kommunestyre skal ta stilling til den kommunale planstrategien, jf. § 10-1.</i>	Plan og bygningsloven
Rullere	<i>Den kommunale virkeligheten er i stadig forandring – nye problemfelt dukker opp, og det vil være et jevnlig</i>	Kommunetorget.no

	<p><i>behov for rullering av planens ulike deler slik at ny kunnskap innarbeides.</i></p> <p><i>Rullering av plan bør erfaringsmessig derfor skje med jevne mellomrom som er fastsatte.</i></p> <p><i>En evaluering som gjøres internt i en organisasjon betegnes gjerne internevaluering – Mao en slags selvkritisk gjennomgang av eget arbeid. Ekstern evaluering kan skje ved at en erfaren fagarbeider som ikke selv har vært involvert i planprosessen tar på seg sine ” kunnskapsbriller” og ser om det som har vært gjort/gjøres er i tråd med oppsatte mål.</i></p>	
Intensjonsavtale	<p>En intensjonsavtale er en avtale mellom to eller flere parter hvor de uttrykker enighet om å forhandle om en endelig avtale. Det kan gjenstå ytterligere forhandlinger eller det kan være utenforliggende forhold de ikke har kontroll på som må avklares før de kan inngå en endelig avtale.</p>	<p>Forretningsjuridisk Tidsskrift</p>
Kultur	<p>Definisjon av kulturbegrepet:</p> <p>Kulturvirksomhet, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skape, produsere, utøve, formidle og distribuere kunst og andre kulturuttrykk - verne om, fremme innsikt i og videreføre kulturarv - delta i kulturaktivitet - utvikle kulturfaglig kunnskap og kompetanse 	<p>Ot.prp. nr. 50 (2006-2007)</p>

3 Overordnede forventninger til samfunnsplanlegging i kommunene

3.1 Internasjonale forventninger

FN har utviklet [17 bærekraftsmål](#) som skal fungere retningsgivende for land, næringsliv og sivilsamfunn. Målene er forankret i en felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. FNs bærekraftsmål gjelder for alle land i verden – også de rike. Dette betyr at bærekraftsmålene vil ha innvirkning på norsk politikk.

FNs 17 bærekraftsmål:

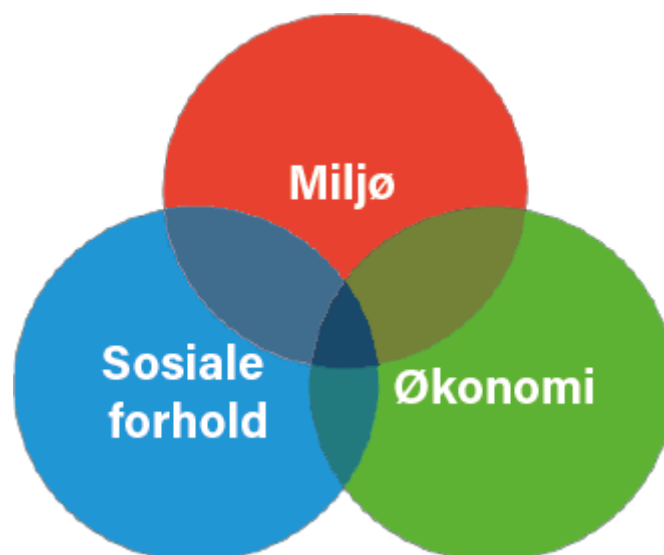

FNs verdenskommisjon for miljø og utviklings rapport *Vår felles framtid* (1987) definerer begrepet bærekraftig utvikling slik:

Bærekraftig utvikling:

Utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov.

For å skape bærekraftig utvikling må verdenssamfunnet jobbe på tre områder:

Kilde: <http://www.fn.no/Tema/Fattigdom/Baerekraftig-utvikling>

FN sine bærekraftsmål og måten en definerer bærekraftig utvikling på, er fremdeles og i stor grad med på å prege samfunnsutviklingen, både globalt og lokalt. Flere norske byer har i 2017, valgt å benytte seg av visjonene og målene nedfelt i 1987 i sitt møte med fremtiden og de utfordringene lokalsamfunnet i dag står ovenfor.

3.2 Nasjonale forventninger

3.2.1 Plan- og bygningsloven

I Plan- og bygningslovens formålsparagraf (§ 1-1) står følgende:

Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner... Samfunnsplanlegging både på nasjonalt, regionalt og kommunalt nivå er det konkrete verktøyet for å sikre dette.

PBL § 6-1 legger opp til at Kongen hvert fjerde år skal utarbeide et dokument med nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Dette skal følges opp med statlig deltakelse i planleggingen. [Gjeldende forventningsdokument](#) er datert den 12. juni 2015. I dette dokumentet er det pekt på hvilke hensyn fylkeskommunene og kommunene bør legge vekt på for å få gjennomført nasjonal politikk.

I forventningsdokumentet er det tre hovedtema:

- Gode og effektive planprosesser
- Bærekraftig areal – og samfunnsutvikling
- Attraktive og klimavennlige by – og tettstedsområder

3.2.2. Kommuneloven og Folkehelseloven

[Kommuneloven](#) (Lov om kommuner og fylkeskommuner) § 5 pålegger kommunene å planlegge ut ifra en realistisk vurdering av den forventede utvikling i kommunen, og av de økonomiske ressurser som står til rådighet, slik dette fremgår av økonomiplanen.

[Folkehelseloven](#) (Lov om folkehelsearbeid) § 4, 5 og 6 pålegger kommunen å fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom gjennom et systematisk og kunnskapsbasert folkehelsearbeid. Kommunene skal benytte dette som grunnlag for arbeidet med kommunal planstrategi, planprogram, kommuneplanens samfunnsdel, arealdel og sektor- og temaplaner.

3.3 Regionale forventninger

Kravet om utarbeidelse av regional planstrategi er hjemlet i PBL § 7-1:

Regional planmyndighet skal minst en gang i hver valgperiode, og senest ett år etter konstituering, utarbeide en regional planstrategi i samarbeid med kommuner, statlige organer, organisasjoner og institusjoner som blir berørt av planarbeidet.

Planstrategien skal redegjøre for viktige regionale utviklingstrekk og utfordringer, vurdere langsiktige utviklingsmuligheter og ta stilling til langsiktige utviklingsmål og hvilke spørsmål som skal tas opp gjennom videre regional planlegging.

Den regionale planstrategien skal inneholde en oversikt over hvordan de prioriterte planoppgavene skal følges opp og opplegget for medvirkning i planarbeidet.

Kongen kan gi forskrift om innholdet i og opplegget for de enkelte delene av den regionale planleggingen.

[Regional planstrategi for Trøndelag 2016 - 2020](#) ble vedtatt i Fylkestinget i Sør-Trøndelag 15.06.2016 og i fylkestinget i Nord-Trøndelag 16.06.16. I denne regionale planstrategien er følgende utfordringer og satsingsområder prioritert:

- Befolkningsutvikling – hvordan skape vekst
- Innvandring – integrering
- Aldrende befolkning og bæreevne
- Endrede boligbehov
- Kommunikasjoner og regional utvikling
- Tverrsektoriell forankring av transportutfordringer
- Klima- og lavutslippssamfunn
- Det grønne skiftet og grønn næringsutvikling
- Energiproduksjon og fornybare ressurser
- Klimatilpasning og samfunnsikkerhet
- Holdningskappende arbeid i forhold til forbruk og avfall sett opp imot klima og miljø
- Utdanning
- Levekår og samfunnsutvikling i et folkehelseperspektiv
- Naturressurser og bærekraftig næringsutvikling
- Innovasjon, entreprenørskap, FoU og internasjonalisering
- Rekruttering til arbeids- og næringsliv

Det vil være naturlig i utvelgelsen av satsingsområder i kommuneplanens samfunnsdel for nye Namsos å ta hensyn til de regionale satsingsområdene.

Felles fylkesplan for Trøndelag er under utarbeidelse høsten 2017, og vil bli vedtatt i løpet av første halvdel 2018. Denne prosessen og planen vil det også være naturlig å ta hensyn til.

Oppsummering, kapittel 3:

De viktigste overordnede forventningene til lokal samfunnsutvikling i 2017 er:

Utvikling av bærekraftige lokalsamfunn

Gode og effektive planprosesser med fokus på medvirkning

Utvikling av attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder

4 Vedtak om sammenslåing – fire skal bli til en

Namsos, Namdalseid og Fosnes kommuner og (via en grensejustering mot Nærøy kommune) Lund Krets vedtok i 2016 å slå seg sammen og bli en ny kommune fra 1.1.2020. Midtre Namdal samkommune er vedtatt oppløst fra samme dato, og tjenesteområdene i virksomheten inngår i nye Namsos kommune.

Hovedmålsettingene for den nye kommunen er nedfelt i en framforhandlet intensjonsavtale datert 16.6.2016.

Hovedmålsettingen med å etablere ny kommune er:

1. Å bygge en ny, helhetlig kommune med **større vekst og utviklingskraft** enn dagens kommuner har hver for seg.
2. Å sette **innbyggeren i sentrum** og skape **bedre tjenester og gode bo- og levekår** for innbyggerne i **alle deler av den nye kommunen**.

Den nye kommunen har til sammen 15 361 innbyggere (pr første kvartal 2017) og et samlet areal på 2 091 km² (inkludert ferskvann). Målt etter dagens kommunestruktur blir den nye kommunen den sjette største kommunen i Trøndelag i folketall og fjerde største i areal.

Inkludert i den nye kommunen er også Lund krets, som etter eget ønske (folkeavstemning i 2016) ønsker å bli en del av nye Namsos. Dette medfører en grensejustering mot Nærøy kommune. Lund har 59 innbyggere pr. 01.01.2017.

4.1 Stedskvaliteter i nye Namsos

Kultur er en viktig bærebjelke i hele den nye kommunen. Viktige elementer i kulturarbeidet er den sterke dugnadsånden, mangfoldet i frivilligheten og den store bredden i deltakelsen i lokalsamfunnene.

Den nye kommunen har sykehus, universitet, en godt utbygd videregående skole, flyplass, politi og tingrett. Rundt omkring i den nye kommunen er det flere mindre tettsteder med sterk identitet og livskraft.

Den nye kommunen har flere vekstsentre for små og mellomstore bedrifter, og er en stor jord- og skogbrukskommune i trønders sammenheng. Det grønne skiftet blir viktig for den nye kommunen, og vice versa. Den nye kommunen forvalter viktige laksestammer i fjord og vassdrag, reindrift, en stor viltstamme og betydelige utmarks- og friluftressurser. Den nye kommunen har et stort utviklingspotensial i næringsvirksomhet knyttet til kysten. (Intensjonsavtalen)

Namsos som handelsby har vært og er svært viktig for distriktet. Den gjennomsnittlige veksten i varehandelen i Trøndelag var 10,6% i 2015 og Namsos hadde i samme periode en vekst på 14,1%.

Både Fosnes og Namdalseid hadde god vekst i varehandelen, men omsetningstallet pr innbygger er fortsatt lavt.

Regionen (Midtre Namdal og Namdal) har en lang tradisjon med å løse oppgaver i fellesskap. Midtre Namdal samkommune vokste fram fra langsiktig og tett regionsamarbeid. At regionen har flere små kommuner har gjort interkommunalt samarbeid absolutt nødvendig. En av regjeringens begrunnelser for kommunereformen er at nettopp behovet for utstrakt interkommunalt samarbeid viser at det er behov for større kommuner. Vedtaket i Stortinget om fjerning av samkommunehjemmelen i kommuneloven må sees i denne konteksten. Det er utarbeidet en egen plan for avvikling av samkommunen. Nye Namsos har innarbeidet målsettinger om interkommunalt samarbeid i sin intensjonsavtale. (Nye Namsos – tall og fakta)

Foto: Lisbeth Lein

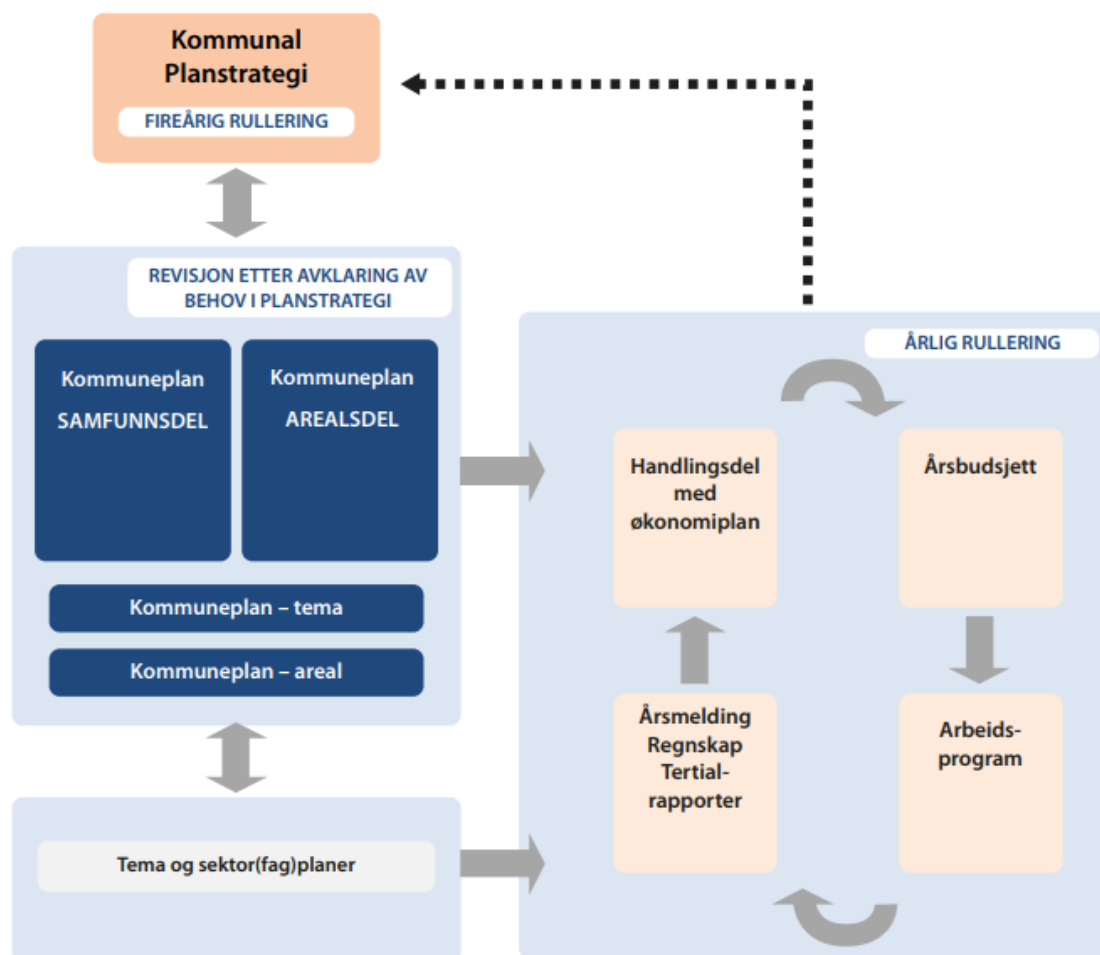
Foto: Ella Skjærvik

Foto: Artica AS

5 De tre kommunenes planstruktur og harmonisering av planverk i overgangen til nye Namsos

Miljøverndepartementet har gitt ut en veileder i 2011 som beskriver kommunens plansyklus og kommunal planstrategi sin rolle i det kommunal plansystemet:

Kilde: [Veileder, Kommunal planstrategi, Miljøverndepartementet](#)

Figuren viser en oversikt over de vanligste kommunale planene og den tradisjonelle plansyklusen i kommunene, fra planstrategi til tema og sektorplaner. De grå pilene viser gangen i plansyklusen. Øverst vises planstrategiens plass i systemet.

I tillegg krever Plan- og bygningsloven (§ 4-1) at det som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet. Kravet om planprogram etter § 4-1 gjelder for kommuneplaner og reguleringsplaner som kan ha vesentlig virkninger for miljø og samfunn. Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger.

De tre kommunenes samfunnsdeler har ulik alder. Samfunnsdelen til Namsos kommune er fra 2001, samfunnsdelen til Namdalseid kommune er fra 2001, og Fosnes kommune sin samfunnsdel ble vedtatt sist i 2012. Øvrig planverk (tema- og sektorplaner og areal- og reguleringsplaner) består av noen nye planer og noen eldre. Lund Krets er omtalt i noen av Nærøy kommune sine planer. Dette gjelder spesielt for områdereguleringer til bolig og hytteformål.

I planporteføljen i kommunene som utgjør nye Namsos, eksisterer det i dag rundt 100 planer til sammen i tillegg til areal- og reguleringsplaner. I tillegg er deler av kommunenes virksomhet styrt av planer utarbeidet og vedtatt i Midtre Namdal samkommune og i samarbeid med andre kommuner. Det bør være et mål i seg selv å redusere antall planer når en skal bygge ny planstruktur for en ny kommune. En prosess med harmonisering av planverk ved overgangen til ny kommune, vil foregå i 2018, 2019 og 2020.

I regional planstrategi for Trøndelag legges det opp til en reduksjon av antall planer ved sammenslåing av Nord- og Sør Trøndelag. Hvor stor reduksjon en vil gå for, er pr nå ikke avklart. Det vil være viktig ved harmonisering av kommunalt planverk i kommunene som skal bli nye Namsos, og lære av måten dette løses på i det nye fylket.

En ny overordnet plan for Trøndelag fylke er foreslått vedtatt i september 2018. Utvelgelse og prioritering av innsatsområder i samfunnsutviklingen i nye Namsos bør koordineres opp imot innsatsområdene i samfunnsutviklingen i Trøndelag.

6 Utviklingstrekk som påvirker samfunnsutviklingen i nye Namsos

Samfunnsutviklingen i nye Namsos påvirkes av globale, nasjonale og lokale utviklingstrekk- og trender. Noen av de mest truende trekkene som påvirker samfunnsutviklingen i nye Namsos er beskrevet i følgende dokumenter:

- Nye Namsos – forprosjektrapport (03.05.2017)
- «Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer» i kommunene (heretter kalt oversiktsdokument)
- Kommunal planstrategi for Namsos 2015-2016

- Kommuneplanens samfunnsdel 2013-2024 for Fosnes kommune
- Namdalseid kommune, Planstrategi 2017-2020
- Utviklingsplan for Midtre Namdal samkommune, Handlingsprogram 2016-2019
- [Meld. St. 18 \(2016-2017\) Berekraftige byar og sterke distrikt](#)
- [Meld. St. 10 \(2016–2017 Risiko i et trygt samfunn — Samfunnssikkerhet](#)
- [IMDI](#)

I det følgende trekkes følgende utfordrende utviklingstrender fram:

6.1 Den demografiske utviklingen og kommunens aldersbæreevne

Befolkningsutviklingen i Fosnes og Namdalseid har vært negativ fra år 2000 og frem til i dag. Namsos har hatt en positiv befolkningsutvikling frem til 2013/14, og en stagnasjon og svak nedgang i den siste tiden. Samlet sett har nye Namsos hatt en befolkningsnedgang siden 2014.

Ser en fremover i tid, og forutsetter middels vekst (SSB), vil utviklingen i befolkningen og alderssammensetningen i nye Namsos se slik ut:

Befolknings, og alderssammensetning, nye Namsos frem mot 2040:

Aldersgruppe		2020	2030	2040
Menn	0-5 år	541	560	535
	6-15 år	1 007	987	995
	16-66 år	4 809	4 814	4 780
	67 år eller eldre	1 293	1 572	1 822
Kvinner	0-5 år	524	530	510
	6-15 år	889	940	941
	16-66 år	4 897	4 819	4 794
	67 år eller eldre	1 489	1 771	2 056
Totalt		15 449	15 993	16 433

Kilde: [SSB](#) tabell 11168

Utviklingen i alderssammensetningen tilsier at det vil bli færre unge enn det er i dag, og flere eldre. Det ser ut til at det vil fødes færre barn i årene som kommer. Dette medfører etter hvert færre mennesker i yrkesaktiv alder. Samtidig tilsier utviklingen at det blir flere eldre som vil ha bruk for kommunale og offentlige tjenester i den nye kommunen.

Nye Namsos vil ha en i nordtrøndersk sammenheng gjennomsnittlig innvandrerbefolkning. Namsos har hatt asylmottak, og dette gjenspeiler seg i opprinnelseslandene. Arbeidsinnvandring fra Polen er ellers fremtredende.

Tabellen viser en oversikt over innvandrere i kommunene og opprinnelsesland. Tallene er fra 2017:

OPPRINNELSESLAND					
	Innvandrere	Andel	Land nr 1	Land nr 2	Land nr 3
Namsos	987	7,6 %	Polen	Somalia	Syria
Namdalseid	67	4,2 %	Syria	Polen	Latvia
Fosnes	59	9,4 %	Polen	Thailand	Tyskland
Nye Namsos	1 113	7,2 %			
Nord-Trøndelag	10 384	7,6 %	Polen	Syria	Eritrea

Kilde: [IMDI](#)

6.2 Sentralisering og urbanisering

Mange av de norske byene vokser, og urbaniseringen byr på muligheter og utfordringer. Større fagmiljø og et større mangfold av arbeidsgivere er attraktivt både for virksomheter som ønsker å ekspandere eller etablere ny virksomhet, og for høyt utdannede arbeidstakere. Virksomhetene, institusjonene og menneskene sine valg av lokalisering og bosetting gjør at kompetansearbeidsplasser i stor grad vokser fram i større arbeidsmarkeder. I de større byene finner vi imidlertid en opphoping av levekårsutfordringer, press på naturmangfoldet, lokal luftforurensning og sterk vekst i boligprisene.

Midtre Namdal er en sterk, felles bo- og arbeidsregion der regionbyen Namsos har en spesiell rolle. Det er viktig for hele regionen at Namsos beholder og videreutvikler sin vekstkraft og fellesfunksjoner som Midtre Namdal og resten av regionen har nytte av. Viktige samfunnsinstitusjoner og kompetansemiljøer som Sykehuset Namsos, Namsos lufthavn, Nord Universitet, Olav Duun videregående skole, politi og tingrett har stor betydning for vekst- og utvikling.

I tillegg betyr disse institusjonene i seg selv mange og viktige arbeidsplasser som regionen trenger. I regional og nasjonal sammenheng, er Namdalen avhengig av å ha en by som ivaretar disse funksjonene, og kan være sterk og attraktiv nok til å til trekke seg nye kompetente arbeidstakere og nye offentlige og private virksomheter.

6.3 Infrastruktur og kommunikasjon

Deler av den nye kommunen har svært dårlig eller ingen mobildekning. Likeså er deler av kommunen uten bredbåndtilgang. Dette framkommer i kommunenes oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer (oversiktsdokumentet).

For deler av den nye kommunen er det gjennom arbeidet med oversiktsdokumentene avdekket at kollektivtilbudet er for dårlig. Dette begrenser blant annet muligheten for å delta i aktiviteter på fritiden.

Fosnes kommune har buss, ferjeforbindelse, hurtigbåt og tilbringertjeneste, men mangler bru, noe som innskrenker muligheten til uavhengig å kunne komme til og fra Jøa.

Namdalseid har utfordringer knyttet til veistrekninger uten tilstrekkelig belysning for gående og syklende.

Namsos kommune har en del eldre reguleringsplaner som i liten grad imøtekommer tilrettelegging for gående og syklende i kommunen. I Namsos sentrum er kjøremønsteret for bil i sentrum beskrevet som komplisert, noe som vanskeliggjør tilrettelegging for universell utforming og tilrettelegging for «myke» trafikanter.

Veistandarden er varierende i den nye kommunen. I intensjonsavtalen er Fylkesvei 17 og 769 trukket fram som veier som trenger opprusting og utbedring. Gode og tilfredsstillende veinett for syke transport og pendling, samt utbygd sykkelveinett i kommunen er også trukket fram som viktige for god samfunnsutvikling i nye Namsos.

Lund blir et strategisk «brohode» med ferjeforbindelse over mot en ny storkommune på nordsiden av Foldafjorden. Utbedring av gjenstående deler av FV 769 og bedret ferjeforbindelse mellom Lund og Hofles blir i denne sammenheng et naturlig fokusområde.

6.4 Oppvekst og levekårsforhold

Lokalt kulturliv i kommunene i nye Namsos består av tjenester innen offentlig sektor og allsidig aktivitet i regi av frivilligheten. All frivillig aktivitet regnes som en svært viktig bærebjelke i det lokale kulturlivet, og samhandling med offentlig virksomhet trekkes frem som erfaringsmessig meget nyttig og utviklende.

Skolene er en viktig bærebjelke i den nye kommunens tettsteder, både som læringsarenaer og som sosiale møteplasser med mye aktivitet utenom skoletid. Imidlertid er det utfordringer knyttet til lavt

elevtall i ungdomsskolen på Statland og ved Salsnes Oppvekstsenter, noe som kan gå utover det pedagogiske opplegget.

Kommunene har gjennomført et arbeid med å skaffe oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne. I tillegg har kommunene ferske tall fra Ungdataundersøkelse i 2016 og 2017.

De viktigste funnene knyttet til oppvekst, levekårsforhold og folkehelse er:

- Lav fysisk aktivitet og mye stillesitting i deler av befolkningen, og ungdom som bruker mye tid foran skjerm
- Utfordringer med overdrevet bruk av alkohol blant enkelte voksne og unge
- Mobbing via sosiale medier og i virkeligheten (gjelder barn og unge)
- Mangel på sosiale møteplasser
- Overvekt og fedme i deler av befolkningen
- Sosiale helseforskjeller i befolkningen som skapes bl. a. gjennom lavt utdanningsnivå, «utenforskap» og fattigdomsproblematikk
- Utfordringer innen psykisk helse, depresjon og ensomhet i deler av befolkningen

6.5 Beredskap, samfunnssikkerhet og samordnet arealpolitikk

Norge er et av verdens tryggeste land å leve i. Landet har et stabilt og demokratisk samfunn med lavt konfliktnivå. Likevel skjer alvorlige hendelser som kan ha katastrofale følger for den enkelte, og store konsekvenser for samfunnet. Kraftige stormer ødelegger hus, skader viktig infrastruktur, og kan i verste fall føre til tap av menneskeliv. Store skred rammer jevnlig lokalsamfunn. Personer som ønsker å påføre andre skade og skape frykt kan ramme.

Økt fare for ras, flom, ekstremvær og endrede klimaforutsetninger de siste årene, utfordrer også nye Namsos. Et eksempel på dette er Namdalseid som i 2014 opplevde et undersjøisk ras av kvikkleire, noe som gjorde store ødeleggelser på tettstedet Statland.

Forskning gjort av FN sitt klimapanel slår fast sammenhengen mellom utslipp av klimagasser og økning i temperaturen. Temperaturøkning og mer nedbør i Trøndelag vil påvirke landskapet i årene framover og samfunnssikkerheten vil få større betydning innenfor all samfunnsplanlegging.

Gjennom nasjonale og internasjonale avtaler har Norge forpliktet seg til å redusere klimagassutslippene. Konsentrasjon av folk og virksomhet gjør det mulig med løsninger der flere kan velge kollektivtransport, gange og sykkel.

Arealplaner, reguleringsplaner, klimaplaner, beredskapsplaner og strategier for å imøtekomme natur- og klimarelaterte større og mindre kriser, har i dag ulik status i kommunene i nye Namsos. En samordning av arealplanene og nevnte planer og strategier vil være nødvendig for å få oversikt over, og komme til politisk og administrativ enighet om hvordan en i den nye kommunen skal ha en sikker og bærekraftig arealforvaltning og sikre kommunen mot eventuelle kriser.

7 Strategier for å imøtekomme utfordringene

7.1 Overordnede strategier

For å nå nye Namsos sine hovedmål som nevnt i kapittel 4, samt imøtekomme utfordringene skissert i kapittel 6, er følgende **overordnede strategier** nedfelt i intensjonsavtalen:

Den nye kommunen skal:

- I fellesskap utvikle den nye kommunens samlede ressurser som kompetanse, kulturelle og materielle verdier og utviklingsmuligheter
 - Bygge på det beste i hver enkelt kommune
 - Sikre tjenester med god og riktig kvalitet og effektiv ressursbruk
 - Skape vekstkraft og være attraktiv for innbyggere og næringsliv
 - Være framtidsrettet og innovativ
 - Bedre infrastrukturen i hele kommunen
- Være en foregangskommune innen miljø- og klimatiltak og bidra aktivt i det grønne skiftet
 - Utvikle Namsos som regionby for hele Namdalen
 - Styrke samfunnssikkerhet og beredskap

(Intensjonsavtalen, kapittel 4.1)

7.2 Strategier for nye Namsos som samfunnsutvikler og tjenesteyter

Målsettinger for nye Namsos som samfunnsutvikler og tjenesteyter vedtatt i intensjonsavtalen, knyttes sammen med utfordringene (kapittel 6) i tabellen nedenfor:

Utfordring	Den nye kommunen skal:
Den demografiske utviklingen og kommunens aldersbæreevne Oppvekst og levekår	Skape vekst og utvikling i hele kommunen Utnytte styrkene i alle deler av kommunen til felles beste Skape gode og attraktive bo- og oppvekstmiljøer i hele kommunen, og legge spesielt til rette for økt bosetting av unge i kommunen

<p>Sentralisering og urbanisering</p>	<p>Legge til rette for å skape flere arbeidsplasser ved å være en attraktiv kommune for et aktivt og lønnsomt næringsliv</p> <p>Skape en kultur for gründerskap og innovasjon</p> <p>Bidra aktivt til fortsatt utvikling av kystnæringene og andre lokale ressurser</p> <p>Arbeide for etablering av nye fylkeskommunale og statlige arbeidsplasser i kommunen</p> <p>Samhandle med nabokommunene for et sterkt Namdalen som en samstemt og tydelig aktør i Trøndelag og Norge</p>
<p>Næringsutvikling, innovasjon og kompetanse</p>	<p>Levere tjenester der folk bor, tilpasset den enkeltes behov</p> <p>Skape bærekraftige og kompetente fagmiljøer</p> <p>Effektivisere og bedre tjenestekvaliteten ved å ta i bruk ny teknologi</p> <p>Etablere nye tjenester og løse nye oppgaver som overføres kommunene som følge av kommunereformen</p>
<p>Manglende infrastruktur i deler av kommunen</p> <p>Hvordan legge til rette for alle typer trafikanter, herunder gående og syklende</p>	<p>Sikre god infrastruktur, herunder veier, mobil- og bredbåndtilgang i hele kommunen</p> <p>Utvikle et godt kollektivtilbud som knytter sammen hele kommunen</p> <p>Arbeide for god trafiksikkerhet</p>
<p>Oppvekst og levekår:</p> <p>Sosial ulikhet og barnefattigdom</p> <p>Psykisk uhelse</p> <p>Rus og alkohol</p> <p>Skoletrivsel og frafall</p>	<p>Videreutvikle både det frivillige og profesjonelle kulturlivet</p> <p>Stimulere og anerkjenne betydningen av frivilligheten i lag og organisasjoner</p> <p>Utvikle en kommune preget av toleranse og inkludering</p> <p>Legge til rette for god folkehelse og et aktivt kulturliv</p>
<p>Samordnet arealpolitikk</p>	<p>Sikre samordnet, effektiv og bærekraftig arealutnyttelse</p>
<p>Klima, sikkerhet og beredskap</p>	<p>Være offensiv innen klima og miljø med målsetting om å være klimanøytral innen 2030</p> <p>Utarbeide en helhetlig ROS-analyse og Plan for samfunnssikkerhet og beredskap</p>

For å sikre målsettinger i intensjonsavtalen, samt innfri mandatet som er gitt til arbeidsgruppe K1 ved utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel, vil følgende fokusområder og overordnede strategier prege kommuneplanens samfunnsdel for Nye Namsos:

- Ivaretagelse av folkehelseperspektivet
- Ivaretagelse av miljø- og klimamålsettinger

- Strategi for god infrastruktur
- Strategi for god samfunns- og næringsutvikling
- Strategi for god bolig- og arealforvaltning som grunnlag for kommuneplanens arealdel
- Strategi for Namsos som regionby
- Strategi for innovasjon
- Strategi for samfunnsikkerhet og beredskap
- Strategi for å utvikle Nye Namsos som kulturkommune
- Strategi for et helhetlig læringsløp fra barnehage til videregående skole
- Strategi for ivaretagelse av sørsamisk kultur
- Strategi for digitalisering

De overordnede strategiene i kommuneplanens samfunnsdel vil danne grunnlag for sektor- og temaplaner.

Oppsummering kapittel 7

For å oppnå helhetlig samfunnsutvikling for nye Namsos, i tråd med målsettingene og hovedoppgavene nevnt ovenfor, har fellesnemda vedtatt at en i 2017 skal starte arbeidet med å utarbeide en ny og felles kommuneplan. En felles kommuneplanens samfunnsdel for nye Namsos skal, i henhold til § 11-2 i plan- og bygningsloven, ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon.

I planprosessen i 2018 og 2019, vil innholdet i punktene drøftes grundig og få mer konkret innhold. Dette skal skje gjennom vurderinger og prioriteringer i samspill med sektorene/fagområdene, innbyggere, barn og unge, ansatte og andre berørte parter i alle tre kommuner og Lund krets.

Arbeidet skal være bredt forankret hos alle dagens kommuner og sikre en tydelig involvering og borgermedvirkning for på best mulig måte å bli et godt styringsredskap for fremtidig utvikling til innbyggernes beste. Arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel er ytterligere beskrevet i kapittel 9 i planstrategien og i planprogrammet til kommuneplanens samfunnsdel.

8 Planprioriteringer for nye Namsos i sammenslåingsperioden

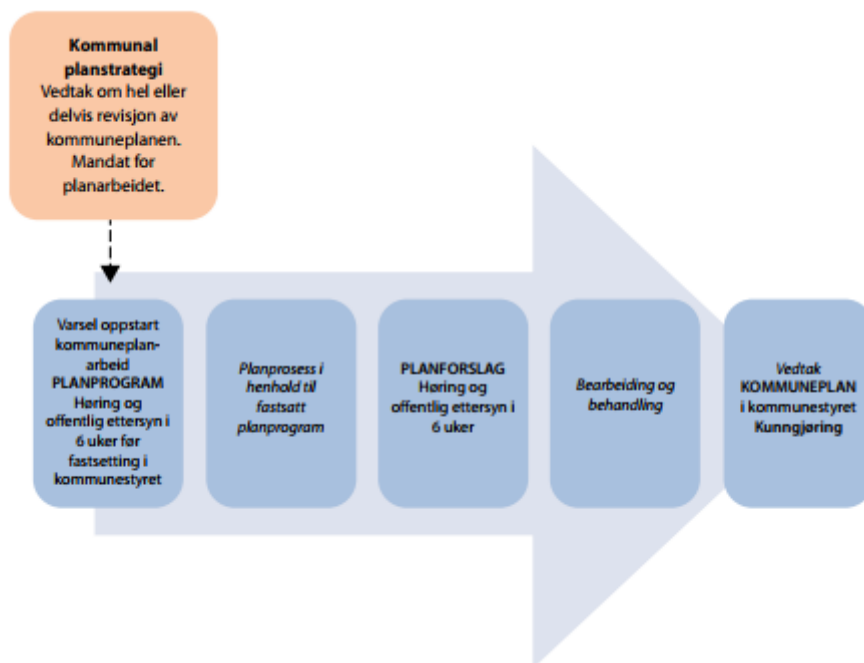
Følgende planer foreslås prioritert for nye Namsos i perioden 2018-2020

Plan	Fremdrift	Samarbeid med andre
Kommunale planer (med prosesskrav etter plan- og bygningsloven (pbl))		
Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel for nye Namsos	Legges ut til høring januar 2018	
Kommuneplanens samfunnsdel for nye Namsos 2020-2032	Oppstart januar 2018	
Beredskapsplan for nye Namsos	Oppstart 2018	
Interkommunal kystsoneplan for Namdalen	Oppstart 2017	Flatanger Osen Høylandet Vikna Nærøy Leka
Kommunale planer, strategidokumenter, meldinger, utredninger (uten prosesskrav etter pbl)		
Gevinstrealiseringsplan og handlingsregler	2018	
Årsbudsjett og LTB 2020-2024	2019	
Risiko- og sårbarhetsanalyse for nye Namsos	2018	
Felles oversiktsdokument over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i nye Namsos	2018	

Dersom det blir aktuelt å starte arbeidet med utarbeidelse av tema-, og sektorplaner som ikke er nevnt i planstrategien underveis i prosjektperioden, er det ikke krav om at man må revidere planstrategien. Lovkommentarene til plan- og bygningsloven sier at kommunen når som helst kan sette i gang nytt planarbeid ut over planstrategien.

9 Planprosess

Miljøverndepartementets veileder fra 2011 visualiserer trinnene i fra kommunal planstrategi til vedtak av kommuneplanens samfunnsdel i kommunestyret på denne måten:

Kilde: [Veileder, Kommunal planstrategi, Miljøverndepartementet](#)

Foto: Ella Skjærvik

Med bakgrunn i veilederen og i tråd med fremdriftsplanen i styringsdokument for gjennomføring av kommunesammenslåing mellom Namsos, Namdalseid og Fosnes kommuner og Lund Krets, foreslås følgende prosess for utarbeidelse av en felles samfunnsdel for nye Namsos, en felles risiko- og sårbarhetsanalyse for nye Namsos, og en felles plan for samfunnssikkerhet og beredskap:

Tidslinje delprosjekt K1: kommuneplan	2017		2018				2019		2019	
	Fase 2		Fase 3				Fase 3		Fase 4	
	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4
1.Felles visjon for nye Namsos										
2.Utarbeide planstrategi		Legges ut 17. nov.								
3.Vedtak planstrategi										
4.Utarbeide planprogram										
5.Planprogram kunngjøres og legges ut til offentlig høring			26.januar							
6.Planprogram vedtas				6.april						
7.Gjennomføring av planprosess samfunnsdel; medvirkning og involvering										
8.Samfunnsdelen sendes ut til høring, innspill bearbeides										
9.Samfunnsdelen vedtas										
10.Utarbeide ROS og plan for samfunnssikkerhet og beredskap (PSB)										

11.Sende ut forslag til PSB på høring										
12.Vedta PSB										

Mer utfyllende om formålet med planarbeidet, selve planprosessen og opplegget for medvirkning, vil bli nærmere beskrevet i planprogrammet til kommuneplanens samfunnsdel for nye Namsos.

Planprogrammet er under utarbeidelse og vil bli lagt ut til 6 ukers høring i januar/februar 2018.

Kilder

[Nye Namsos, Styringsdokument for gjennomføring av kommunesammenslåing](#), Vedtatt i fellesnemd

01.09.17

[Lov om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\)](#)

[Kommunal planstrategi - Veileder](#)

[Kommunetorget.no](http://kommunetorget.no)

[Forretningsjuridisk Tidsskrift](#)

FNs [17 bærekraftsmål](#)

<http://www.fn.no/Tema/Fattigdom/Baerekraftig-utvikling>

[Lov om kommuner og fylkeskommuner \(kommuneloven\)](#)

[Lov om folkehelsearbeid \(folkehelseloven\)](#)

[Regional planstrategi for Trøndelag 2016 - 2020](#)

[Veileder, Kommunal planstrategi, Miljøverndepartementet](#)

[SSB tabell 11168](#)

[Intensjonsavtale for kommunene Fosnes, Namdalseid og Fosnes](#), 16.06.2016

[Nye Namsos – Forprosjektrapport](#), Tor Brenne, 03.05.2017

[Nye Namsos tall og fakta](#)

Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Namsos kommune vedtatt juni 2017

Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Namdalseid kommune vedtatt juni 2016

Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Fosnes kommune vedtatt mars 2015, revidert mai 2016

[Utviklingsplan for Midtre Namdal samkommune, Handlingsprogram 2016-2019](#)

Kommunal planstrategi for Namsos 2015-2016

Kommuneplanens samfunnsdel 2013-2024 for Fosnes kommune

Namdalseid kommune, Planstrategi 2017-2020

[Meld. St. 18 \(2016-2017\) Berekraftige byar og sterke distrikt](#)

[Meld. St. 10 \(2016–2017 Risiko i et trygt samfunn — Samfunnssikkerhet](#)

[IMDI](#)